

LIBER VI
DE SANCTIONIBUS POENALIBUS IN ECCLESIA
PARS I
DE DELICTIS ET POENIS IN GENERE
TITULUS I
DE DELICTORUM PUNITIONE GENERATIM

Can. 1311 - § 1. Nativum et proprium Ecclesiae ius est christifideles poenalibus sanctionibus coercendi qui delicta commiserint.

§ 2. Qui Ecclesiae praeest bonum ipsius communitatis singulorumque christifidelium tueri ac promovere debet caritate pastorali, exemplo vitae, consilio et adhortatione et, si opus sit, etiam poenarum irrogatione vel declaratione, iuxta legis praecepta semper cum aequitate canonica applicanda, prae oculis habens iustitiae restitutionem, rei emendationem et scandali reparationem.

Can. 1312 - § 1. Sanctiones poenales in Ecclesia sunt:
1° poenae medicales seu censurae, quae in cann. 1331-1333 recensentur;

2° poenae expiatoriae, de quibus in can. 1336.

§ 2. Lex alias poenas expiatorias constituere potest, quae christifidelem aliquo bono spirituali vel temporalis privent et supernaturali Ecclesiae fini sint consentaneae.

§ 3. Praeterea adhibentur remedia poenalia et paenitentiae de quibus in cann. 1339 et 1340, illa quidem praesertim ad delicta praecavenda, haec potius ad poenam substituendam vel augendam.

TITULUS II
DE LEGE POENALI AC DE PRAECEPTO POENALI

Can. 1313 - § 1. Si post delictum commissum lex mutetur, applicanda est lex reo favorabilior.

§ 2. Quod si lex posterior tollat legem vel saltem poenam, haec statim cessat.

Can. 1314 - Poena ordinarie est ferendae sententiae, ita ut reum non teneat, nisi postquam irrogata sit; est autem latae sententiae si lex vel praeceptum id expresse statuatur, ita ut in eam incurratur ipso facto commissi delicti.

KNIHA VI
TRESTNÍ SANKCE V CÍRKVI
ČÁST I
TRESTNÉ ČINY A TRESTY – OBECNÁ USTANOVENÍ
STAŤ I
POSTIHOVÁNÍ TRESTNÝCH ČINŮ OBECNĚ

Kán. 1311 – § 1. Církev má vrozené a vlastní právo trestat věřící, kteří spáchali trestné činy.

§ 2. Církevní představený má chránit a podporovat dobro společenství a jednotlivců, a to pastorační láskou, životním příkladem, radou či napomenutím, a je-li potřeba, i ukládáním nebo vyhlášením trestů podle zákonných předpisů a vždy za použití kanonické umírněnosti (ekvity) a s ohledem na obnovu spravedlnosti, nápravu pachatele a odstranění pohoršení.

Kán. 1312 – § 1. V církvi jsou tyto tresty:

1. nápravné tresty neboli cenzury, uvedené v kán. 1331 až 1333;

2. pořádkové tresty, uvedené v kán. 1336.

§ 2. Zákon může stanovit i jiné pořádkové tresty, které odnímají věřícím některá duchovní nebo hmotná dobra a jsou v souladu s nadpřirozeným cílem církve.

§ 3. Kromě toho se použijí trestní opatření a trestní pokání, o nichž pojednávají kán. 1339 a 1340, a to trestní opatření především k předcházení trestným činům a trestní pokání spíše k nahrazení nebo zpřísnění trestu.

STAŤ II
TRESTNÍ ZÁKON A TRESTNÍ PŘÍKAZ

Kán. 1313 – § 1. Jestliže byl zákon změněn po spáchání trestného činu, použije se zákon, který je pro pachatele příznivější.

§ 2. Jestliže pozdější zákon zrušil zákon nebo alespoň trest, ihned tento trest zaniká.

Kán. 1314 – Trest je zpravidla uložený, takže zavazuje viníka až po vynesení trestu; dále existuje samočinný trest, pokud to zákon nebo příkaz výslovně stanoví, takže pachatel upadá do trestu již samotným spácháním trestného činu.

Can. 1315 - § 1. Qui potestatem habet leges poenales ferendi, potest etiam legem divinam congrua poena munire.

§ 2. Legislator inferior, attento can. 1317, potest insuper:

1° legem a superiore auctoritate latam congrua poena munire, servatis competentiae limitibus ratione territorii vel personarum;
2° poenis lege universalis in aliquod delictum constitutis alias poenas addere;

3° poenam lege universalis constitutam ut indeterminatam vel facultativam determinare aut obligatoriam reddere.

§ 3. Lex ipsa potest poenam determinare vel prudenti iudicis aestimationi determinandam relinquere.

Can. 1316 - Curent Episcopi dioecesani ut, quatenus fieri potest, in eadem civitate vel regione uniformes ferantur poenales leges.

Can. 1317 - Poenae eatenus constituentur, quatenus vere necessariae sint ad aptius providendum ecclesiasticae disciplinae. A legislatore autem inferiore dimissio e statu clericali constitui nequit.

Can. 1318 - Latae sententiae poenae ne constituentur, nisi forte in singularia quaedam delicta dolosa, quae vel graviori esse possint scandalo vel efficaciter puniri poenis ferendae sententiae non possint; censurae autem, praesertim excommunicatio, ne constituentur, nisi maxima cum moderatione et in sola delicta specialis gravitatis.

Can. 1319 - § 1. Quatenus quis potest vi potestatis regiminis in foro externo praecepta imponere iuxta praescripta cann. 48-58, eatenus potest etiam poenas determinatas, exceptis expiatoriis perpetuis, per praeceptum comminari.

§ 2. Si praeceptum poenale, re mature perpensa, imponendum sit, servantur quae statuuntur in cann. 1317 et 1318.

Can. 1320 - In omnibus in quibus religiosi subsunt Ordinario loci, possunt ab eodem poenis coerceri.

Kán. 1315 – § 1. Kdo má moc vydávat trestní zákony, může stanovit odpovídající trest i za porušení Božího zákona.

§ 2. Nižší zákonodárce, při zachování ustanovení kán. 1317, může kromě toho:

1. stanovit odpovídající trest za porušení zákona vydaného vyšší autoritou, při dodržení kompetence vzhledem k území nebo vůči osobám;
2. přidat další tresty k trestům stanoveným všeobecným právem za některý trestný čin;
3. změnit trest stanovený všeobecným právem jako neurčitý nebo fakultativní na určitý nebo obligatorní.

§ 3. Zákon sám může stanovit trest, nebo ponechat jeho stanovení na moudrém uvážení soudce.

Kán. 1316 – Diecézní biskupové dbají, nakolik je to možné, aby byly v témže státě nebo v téže oblasti vydávány jednotné trestní zákony.

Kán. 1317 – Tresty se stanovují jen v míře opravdu nutné k lepšímu zachování církevní kázně. Nižší zákonodárce však nesmí stanovit propuštění z klerického stavu.

Kán. 1318 – Samočinné tresty se stanoví jen za jednotlivé úmyslné trestné činy, které buď mohou způsobit závažnější pohoršení, nebo nemohou být účinně postihovány tresty uloženými; avšak nápravné tresty, hlavně exkomunikace, ať se stanoví jen s největší rozvahou a pouze za zvlášť závažné trestné činy.

Kán. 1319 – § 1. Nakolik někdo může na základě moci řízení vydávat pro vnější obor příkazy podle kán. 48 až 58, může také trestním příkazem stanovit určité tresty kromě trvalých trestů pořádkových.

§ 2. Trestní příkaz ať se vydává až po zralém uvážení a při zachování ustanovení kán. 1317 a 1318.

Kán. 1320 – Místní ordinář může trestat řeholníky ve všem, v čem jsou mu podřízeni.

TITULUS III
DE SUBIECTO POENALIBUS SANCTIONIBUS OBNOXIO

Can. 1321 - § 1. Quilibet innocens censetur donec contrarium probetur.

§ 2. Nemo punitur, nisi externa legis vel praecepti violatio, ab eo commissa, sit graviter imputabilis ex dolo vel ex culpa.

§ 3. Poena lege vel praecepto statuta is tenetur, qui legem vel praeceptum deliberate violavit; qui vero id egit ex omissione debitae diligentiae, non punitur, nisi lex vel praeceptum aliter caveat.

§ 4. Posita externa violatione, imputabilitas praesumitur, nisi aliud appareat.

Can. 1322 - Qui habitualiter rationis usu caret, etsi legem vel praeceptum violaverint dum sani videbantur, delicti incapaces habentur.

Can. 1323 - Nulli poenae est obnoxius qui, cum legem vel praeceptum violavit:

1° sextum decimum aetatis annum nondum explevit;

2° sine culpa ignoravit se legem vel praeceptum violare; ignorantiae autem inadvertentia et error aequiparantur;

3° egit ex vi physica vel ex casu fortuito, quem praevidere vel cui praevisto occurrere non potuit;

4° metu gravi, quamvis relative tantum, coactus egit, aut ex necessitate vel gravi incommodo, nisi tamen actus sit intrinsece malus aut vergat in animarum damnum;

5° legitimae tutelae causa contra iniustum sui vel alterius aggressorem egit, debitum servans moderamen;

6° rationis usu carebat, firmis praescriptis can. 1324, § 1, n. 2, et 1326, § 1, n. 4;

7° sine culpa putavit aliquam adesse ex circumstantiis, de quibus in nn. 4 vel 5.

Can. 1324 - § 1. Violationis auctor non eximitur a poena, sed poena lege vel praecepto statuta temperari debet vel in eius locum poenitentiae adhiberi, si delictum patratum sit:

1° ab eo, qui rationis usum imperfectum tantum habuerit;

2° ab eo qui rationis usu carebat propter ebrietatem aliamve similem mentis perturbationem, quae culpabilis fuerit, firmo praescripto can. 1326, § 1, n. 4;

STAŤ III
OSOBY PODLÉHAJÍCÍ TRESTŮM

Kán. 1321 – § 1. Každý je považován za nevinného, dokud není prokázán opak.

§ 2. Trestán je jen ten, kdo se dopustil vnějšího porušení zákona nebo příkazu, které je těžce přičitatelné z důvodu úmyslu nebo nedbalosti.

§ 3. Trestem stanoveným zákonem nebo příkazem je stížen ten, kdo úmyslně porušil zákon nebo příkaz; kdo to však učinil opomenutím povinné péče, není trestán, pokud zákon nebo příkaz nestanoví jinak.

§ 4. Při vnějším porušení se přičitatelnost předpokládá, pokud není zřejmé něco jiného.

Kán. 1322 – Za nezpůsobilého ke spáchání trestného činu se považuje ten, kdo trvale nemůže užívat rozum, i když se jevil jako zdravý v době, kdy porušil zákon nebo příkaz.

Kán. 1323 – Trestu nepodléhá ten, kdo v době, kdy porušil zákon nebo příkaz:

1. nedovrší šestnáctý rok věku;

2. bez vlastní viny nevěděl, že porušuje zákon nebo příkaz; na roven nevědomosti se klade nepozornost a omyl;

3. jednal pod vlivem fyzického násilí nebo náhodné události, kterou nemohl předvídat, nebo pokud ji předvídal, nemohl jí zamezit;

4. jednal pod vlivem vážného strachu, i když pouze relativně vážného, nebo z nutnosti nebo závažné nesnáze, pokud však skutek nebyl vnitřně špatný nebo nevedl ke škodě duši;

5. jednal z důvodu oprávněné sebeobrany nebo obrany jiného proti nespravedlivě útočícímu, při zachování náležité přiměřenosti;

6. neměl užívání rozumu, při zachování ustanovení kán. 1324 § 1 odst. 2 a 1326 § 1 odst. 4;

7. domníval se bez vlastní viny, že jedná za některé z okolností popsaných v odstavci 4 nebo 5.

Kán. 1324 – § 1. Pachatel není zbaven trestní odpovědnosti, avšak zákonem nebo příkazem stanovený trest se musí zmírnit nebo místo něj použít trestní pokání, jestliže trestný čin spáchal:

1. ten, kdo měl pouze nedostatečné užívání rozumu;

2. ten, kdo neměl užívání rozumu vlivem opilosti nebo jiného podobného stavu mysli, které bylo zaviněné, při zachování ustanovení kán. 1326 § 1 odst. 4;

3° ex gravi passionis aestu, qui non omnem tamen mentis deliberationem et voluntatis consensum praecesserit et impederit, et dummodo passio ipsa ne fuerit voluntarie excitata vel nutrita;
4° a minore, qui aetatem sedecim annorum explevit;
5° ab eo, qui metu gravi, quamvis relative tantum, coactus est, aut ex necessitate vel gravi incommodo egit, si delictum sit intrinsece malum vel in animarum damnum vergat;
6° ab eo, qui legitimae tutelae causa contra iniustum sui vel alterius aggressorem egit, nec tamen debitum servavit moderamen;
7° adversus aliquem graviter et iniuste provocantem;
8° ab eo, qui per errorem, ex sua tamen culpa, putavit aliquam adesse ex circumstantiis, de quibus in can. 1323, nn. 4 vel 5;
9° ab eo, qui sine culpa ignoravit poenam legi vel praecepto esse adnexam;
10° ab eo, qui egit sine plena imputabilitate, dummodo haec gravis permanserit.

§ 2. Idem potest iudex facere, si qua alia adsit circumstantia, quae delicti gravitatem deminuat.

§ 3. In circumstantiis, de quibus in § 1, reus poena latae sententiae non tenetur, attamen ad resipiscentiam vel ad scandalum reparationem, ipsi poenae mitiores irrogari vel poenitentiae applicari possunt.

Can. 1325 - Ignorantia crassa vel supina vel affectata numquam considerari potest in applicandis praescriptis cann. 1323 et 1324.

Can. 1326 - § 1. Iudex gravior punire debet quam lex vel praeceptum statuit:

1° eum, qui post condemnationem vel poenae declarationem ita delinquere pergit, ut ex adiunctis prudenter eius pertinacia in mala voluntate conici possit;
2° eum, qui in dignitate aliqua constitutus est, vel qui auctoritate aut officio abusus est ad delictum patrandum;
3° eum, qui, cum poena in delictum culposum constituta sit, eventum praevideat et nihilominus cautiones ad eum vitandum omisit, quas diligens quilibet adhibuisset;
4° eum, qui deliquerit in statu ebrietatis aliusve mentis perturbationis, quae sint de industria ad delictum patrandum vel excusandum quaesitae, aut ob passionem voluntarie excitatam vel nutritam.

§ 2. In casibus, de quibus in § 1, si poena constituta sit latae sententiae, alia poena addi potest vel poenitentia.

3. pod vlivem těžkého návalu vášně, který však nezpůsobil plnou ztrátu rozumového uvažování nebo schopnosti projevovat svobodnou vůli či jim nezabránil, a pokud sama vášně nebyla úmyslně vyvolána nebo živena;
4. nezletilý, který dovršil šestnáctý rok věku;
5. ten, kdo jednal pod vlivem vážného strachu, i když pouze relativně vážného, nebo z nutnosti nebo závažné nesnáze, jestliže skutek byl vnitřně špatný nebo vedl ke škodě duši;
6. ten, kdo z důvodu oprávněné sebeobrany nebo obrany jiného jednal proti nespravedlivě útočícímu a nezachoval náležitou přiměřenost;
7. na tom, kdo závažně a nespravedlivě provokoval;
8. ten, kdo se na základě omylu, který si sám zavinil, domníval, že jedná za některé z okolností, o nichž pojednává kán. 1323 odst. 4 nebo 5;
9. ten, kdo bez vlastního zavinění nevěděl, že se k zákonu nebo příkazu váže trest;
10. ten, kdo jednal ve stavu snížené přičetnosti, která však zůstala závažná.

§ 2. Totéž může učinit soudce, jestliže se objeví jiná okolnost, která snižuje závažnost skutku.

§ 3. Za okolností uvedených v § 1 nepodléhá pachatel samočinnému trestu, lze mu však uložit mírnější tresty nebo trestní pokání, aby se napravil nebo aby bylo odstraněno pohoršení.

Kán. 1325 – Nevědomost hrubá nebo z nedbalosti nebo úmyslná nemůže být nikdy důvodem pro aplikaci ustanovení kán. 1323 a 1324.

Kán. 1326 – § 1. Soudce musí uložit těžší trest, než stanoví zákon nebo příkaz:

1. tomu, kdo po uložení nebo vyhlášení trestu pokračoval v trestné činnosti, když lze z okolností usoudit, že je zatvrzelý ve zlé vůli;
2. tomu, kdo má nějakou hodnost nebo k trestné činnosti zneužil svou autoritu nebo úřad;
3. tomu, kdo i když mu byl stanoven trest za nedbalostní trestný čin, předvídal následek, a přesto neučinil k jeho zabránění opatření, která by učinil každý jiný pečlivý člověk.
4. tomu, kdo spáchal trestný čin v opilosti nebo ve stavu jiného duševního rozrušení, které si přivodil s úmyslem spáchat trestný čin nebo se z něj vyvinut, nebo z důvodu dobrovolně vyvolané nebo živené vášně.

§ 2. V případech, o nichž pojednává § 1, jestliže je stanoven samočinný trest, lze uložit ještě další trest nebo trestní pokání.

§ 3. Ve stejných případech se trest, který je stanoven jako fakultativní, stává obligatorním.

§ 3. In iisdem casibus, si poena constituta sit ut facultativa, fit obligatoria.

Can. 1327 - Lex particularis potest alias circumstantias eximentes, attenuantes vel aggravantes, praeter casus de quibus in cann. 1323-1326, statuere, sive generali norma, sive pro singulis delictis. Item in praecepto possunt circumstantiae statui, quae a poena praecepto constituta eximant, vel eam attenuent vel aggravent.

Can. 1328 - § 1. Qui aliquid ad delictum patrandum egit vel omisit, nec tamen, praeter suam voluntatem, delictum consummavit, non tenetur poena in delictum consummatum statuta, nisi lex vel praeceptum aliter caveat.

§ 2. Quod si actus vel omissiones natura sua ad delicti executionem conducant, auctor potest paenitentiae vel remedio poenali subici, nisi sponte ab incepta delicti executione destiterit. Si autem scandalum aliudve grave damnum vel periculum evenerit, auctor, etsi sponte destiterit, iusta potest poena puniri, levioere tamen quam quae in delictum consummatum constituta est.

Can. 1329 - § 1. Qui communi delinquendi consilio in delictum concurrunt, neque in lege vel praecepto expresse nominantur, si poenae ferendae sententiae in auctorem principalem constitutae sint, iisdem poenis subiciuntur vel aliis eiusdem vel minoris gravitatis.

§ 2. In poenam latae sententiae delicto adnexam incurrunt complices, qui in lege vel praecepto non nominantur, si sine eorum opera delictum patratum non esset, et poena sit talis naturae, ut ipsos afficere possit; secus poenis ferendae sententiae puniri possunt.

Can. 1330 - Delictum quod in declaratione consistat vel in alia voluntatis vel doctrinae vel scientiae manifestatione, tamquam non consummatum censendum est, si nemo eam declarationem vel manifestationem percipiat.

Kán. 1327 – Partikulární zákon může stanovit další osvobozující, polehčující nebo přitěžující okolnosti kromě těch, které jsou uvedeny v kán. 1323 až 1326, a to buď obecnou normou, nebo pro jednotlivé trestné činy. Rovněž v příkazu mohou být stanoveny okolnosti osvobozující, polehčující nebo přitěžující oproti trestu stanovenému příkazem.

Kán. 1328 – § 1. Kdo něco vykonal nebo opomenul s úmyslem dopustit se trestného činu, ale bez vlastní vůle skutek nedokonil, podléhá trestu za dokonání trestný čin pouze tehdy, jestliže tak stanoví zákon nebo příkaz.
§ 2. Pokud jednání nebo opomenutí vede svou povahou ke spáchání trestného činu, může být pachatel stížen trestním pokáním nebo trestním opatřením, jestliže sám od sebe neupustil od započatého páchaní trestného činu. Pokud pachatel způsobil pohoršení, jinou velkou škodu nebo nebezpečí, může být přesto postižen spravedlivým trestem i v případě, že sám od sebe trestného konání zanechal, avšak mírnějším, než je stanoven za dokonání trestný čin.

Kán. 1329 – § 1. Osoby, které po vzájemné dohodě společně páchají trestný čin, i když nejsou v zákoně nebo příkazu výslovně zmíněny, podléhají týmž trestům, účinným až po odsuzujícím rozhodnutí, které jsou stanoveny pro hlavního pachatele, nebo jiným trestům stejným nebo mírnějším.

§ 2. Do samočinného trestu, kterým je trestný čin postihován, upadají všichni spolupachatelé, i když se o nich zákon nebo příkaz nezmiňuje, jestliže by bez jejich přičinění k trestnému činu nedošlo a jestliže je trest takové povahy, že může postihnout i je. Jinak mohou být potrestáni uloženými tresty.

Kán. 1330 – Trestný čin, který spočívá v prohlášení nebo jiném projevu vůle, nauky nebo vědění, je nutno považovat za nedokonání, jestliže se nikdo o tomto prohlášení nebo projevu nedověděl.

TITULUS IV
DE POENIS ALIISQUE PUNITIONIBUS
CAPUT I
DE CENSURIS

STAŤ IV
TRESTY A TRESTÁNÍ
HLAVA 1
NÁPRAVNÉ TRESTY

Can. 1331 - § 1. Excommunicatus prohibetur:

- 1° Eucharistiae Sacrificium et reliqua sacramenta celebrare;
- 2° sacramenta recipere;
- 3° sacramentalia administrare et reliquas cultus liturgici caeremonias celebrare;
- 4° in celebrationibus antea recensitis ullam partem activam habere;
- 5° ecclesiastica officia, munera, ministeria et functiones exercere;
- 6° actus regiminis ponere.

§ 2. Quod si excommunicatio ferendae sententiae irrogata vel latae sententiae declarata sit, reus:

- 1° si agere velit contra praescriptum § 1, nn. 1-4, est arcendus aut a liturgica actione est cessandum, nisi gravis obstet causa;
- 2° invalide ponit actus regiminis, qui ad normam § 1, n. 6, sunt illiciti;
- 3° prohibetur frui privilegiis antea concessis;
- 4° retributiones, quae ob titulum mere ecclesiasticum habeat, non acquirunt;
- 5° inhabilis est ad consequenda officia, munera, ministeria, functiones, iura, privilegia et titulos honorificos.

Can. 1332 - § 1. Interdictus tenetur prohibitionibus, de quibus in can. 1331, § 1, nn. 1-4.

§ 2. Lex tamen vel praeceptum interdictum definire eo modo potest, ut tantum quaedam singulares actiones, de quibus in can. 1331, § 1, nn. 1-4, vel alia quaedam singularia iura reo prohibeantur.

§ 3. Etiam in casu interdicti praescriptum can. 1331, § 2, n. 1, servandum est.

Can. 1333 - § 1. Suspendio prohibet:

- 1° omnes vel aliquos actus potestatis ordinis;
- 2° omnes vel aliquos actus potestatis regiminis;
- 3° exercitium omnium vel aliquorum iurium vel munerum officio inhaerentium.

§ 2. In lege vel praecepto statui potest, ut post sententiam vel decretum, quae poenam irrogant vel declarant, actus regiminis suspensus valide ponere nequeat.

§ 3. Prohibitio numquam afficit:

- 1° officia vel regiminis potestatem, quae non sint sub potestate Superioris poenam constituentis;
- 2° ius habitandi, si quod reus ratione officii habeat;
- 3° ius administrandi bona, quae ad ipsius suspensi officium forte pertineant, si poena sit latae sententiae.

Kán. 1331 – § 1. Exkomunikovanému se zakazuje:

1. slavit eucharistickou obět' a všechny ostatní svátosti;
2. přijímat svátosti;
3. vysluhovat svátostiny a ostatní úkony liturgického kultu;
4. mít jakoukoliv aktivní účast na výše uvedených slaveních;
5. vykonávat jakýkoliv církevní úřad, úkol, službu či funkci;
6. konat úkony z moci řízení.

§ 2. V případě, že exkomunikace byla uložena nebo byla jako samočinná vyhlášena:

1. je pachateli nutno zabránit, aby jednal v rozporu s ustanoveními § 1 odstavce 1 až 4, anebo je nutno upustit od liturgického úkonu, nebrání-li tomu závažný důvod;
2. pachatelovy úkony z moci řízení, které mu nejsou dovoleny podle § 1 odstavec 6, jsou neplatné;
3. pachatel nesmí užívat dříve udělených privilegií;
4. pachateli nepřísluší žádná odměna plynoucí z čistě církevního titulu;
5. pachatel je nezpůsobilý nabývat úřady, úkoly, služby, funkce, oprávnění, privilegia a čestné tituly.

Kán. 1332 – § 1. Potrestaný interdiktem je vázán zákazy uvedenými v kán. 1331 § 1 odst. 1 až 4.

§ 2. Zákon nebo příkaz mohou však interdiktu vymezit tak, aby byly pachateli zakázány jen některé jednotlivé úkony uvedené v kán. 1331 § 1 odst. 1 až 4, nebo jiná jednotlivá práva.

§ 3. I v případě interdiktu je nutno zachovat ustanovení kán. 1331 § 2 odst. 1.

Kán. 1333 – § 1. Suspendio zakazuje:

1. všechny, nebo některé úkony z moci svěcení;
  2. všechny, nebo některé úkony z moci řízení;
  3. výkon všech, nebo některých práv nebo úkolů spojených s úřadem.
- § 2. Zákon nebo příkaz může stanovit, že po rozsudku nebo rozhodnutí, jimiž se ukládá nebo vyhláší trest, nemůže suspendovaný platně konat úkony z moci řízení.
- § 3. Zákaz se nikdy netýká:
1. úřadů nebo moci řízení, které nepodléhají moci představeného, jenž stanovil trest;
  2. práva na bydlení, které pachateli náleží z důvodu úřadu;
  3. práva spravovat majetek, který případně patří k úřadu suspendovaného, jestliže šlo o samočinný trest.

§ 4. Suspendio prohibens fructus, stipendium, pensiones aliave eiusmodi percipere, obligationem secumfert restituendi quidquid illegitime, quamvis bona fide, perceptum sit.

Can. 1334 - § 1. Suspensionis ambitus, intra limites in canone praecedenti statutos, aut ipsa lege vel praecepto definitur, aut sententia vel decreto quo poena irrogatur.

§ 2. Lex, non autem praeceptum, potest latae sententiae suspensionem, nulla addita determinatione vel limitatione, constituere; eiusmodi autem poena omnes effectus habet, qui in can. 1333, § 1 recensentur.

Can. 1335 - § 1. Si censuram infligat vel declaret in processu iudiciali aut per decretum extra iudicium, auctoritas competens potest quoque eas poenas expiatorias imponere, quas ad iustitiam restituendam vel ad scandalum reparandum necessarias censeat.

§ 2. Si censura prohibeat celebrare sacramenta vel sacramentalia vel ponere actum potestatis regiminis, prohibitio suspenditur, quoties id necessarium sit ad consulendum fidelibus in mortis periculo constitutis; quod si censura latae sententiae non sit declarata, prohibitio praeterea suspenditur, quoties fidelis petit sacramentum vel sacramentale vel actum potestatis regiminis; id autem petere ex qualibet iusta causa licet.

CAPUT II DE POENIS EXPIATORIIS

Can. 1336 - § 1. Poenae expiatoriae, quae delinquentem afficere possunt aut in perpetuum aut in tempus praefinitum aut in tempus indeterminatum, praeter alias, quas forte lex constituerit, sunt quae in §§ 2-5 recensentur.

§ 2. Praescriptio:

1° commorandi in certo loco vel territorio;

2° solvendi mulctam pecuniariam seu summam pecuniae in fines Ecclesiae, iuxta rationes ab Episcoporum conferentia definitas.

§ 3. Prohibitio:

1° commorandi in certo loco vel territorio;

2° exercendi, ubique aut in certo loco vel territorio aut extra illa, omnia vel aliqua officia, munera, ministeria aut functiones vel aliqua tantum opera officiis aut muneribus inhaerentia;

3° ponendi omnes vel aliquos actus potestatis ordinis;

4° ponendi omnes vel aliquos actus potestatis regiminis;

§ 4. Pokud suspenze zakazuje přijímat užitky, stipendia, pravidelné příjmy a podobné požitky, zahrnuje také povinnost nahradit, co bylo přijato nezákonně, byť v dobré víře.

Kán. 1334 – § 1. Rozsah suspenze v mezích stanovených předcházejícím kánonem určí buď zákon sám či příkaz, nebo rozsudek či rozhodnutí, kterým se ukládá.

§ 2. Zákon, ne však příkaz, může stanovit samočinnou suspenzi bez uvedení rozsahu nebo omezení; takový trest má všechny účinky uvedené v kán. 1333 § 1.

Kán. 1335 – § 1. Jestliže příslušná autorita na základě soudního procesu nebo rozhodnutím v mimosoudním řízení uloží nebo vyhlásí nápravný trest, může rovněž uložit takové pořádkové tresty, které považuje za nutné pro nápravu spravedlnosti nebo odstranění pohoršení.

§ 2. Jestliže nápravný trest zakazuje udělovat svátosti nebo svátostiny nebo konat úkony z moci řízení, zákaz se pozastavuje, kdykoliv je to nutné pro věřící, kteří jsou v nebezpečí smrti. Jestliže samočinný nápravný trest není vyhlášen, zákaz se kromě toho pozastavuje v případě, že věřící žádá svátost nebo svátostinu nebo úkon z moci řízení; to je dovoleno žádat z jakéhokoliv spravedlivého důvodu.

HLAVA 2 POŘÁDKOVÉ TRESTY

Kán. 1336 – § 1. Pořádkové tresty, které mohou postihnout pachatele buď natrvalo, nebo na dobu určitou či neurčitou, jsou kromě jiných, které případně stanovil zákon, tresty uvedené v § 2 až 5:

§ 2. Příkaz:

1. pobývat na určitém místě nebo území;

2. uhradit pokutu neboli peněžitý obnos pro církevní účely, podle pravidel stanovených biskupskou konferencí.

§ 3. Zákaz:

1. pobývat na určitém místě nebo území;

2. vykonávat všude nebo jen na některém místě či území nebo mimo ně veškeré nebo jen některé úřady, úkoly, služby nebo funkce, nebo jen některé úkony náležející k úřadům nebo úkolům;

3. činit všechny nebo některé úkony z moci svěcení;

4. činit všechny nebo některé úkony z moci řízení;

5° exercendi aliquod ius vel privilegium aut utendi insignibus vel titulis;

6° fruendi voce activa vel passiva in electionibus canonicis vel partem habendi cum iure ferendi suffragium in consiliis vel collegiis ecclesialibus;

7° deferendi habitum ecclesiasticum vel religiosum.

§ 4. Privatio:

1° omnium vel aliquorum officiorum, munerum, ministeriorum aut functionum vel aliquorum tantum operum officiis aut muneribus inhaerentium;

2° facultatis confessiones excipiendi vel praedicandi;

3° potestatis regiminis delegatae;

4° alicuius iuris vel privilegii aut insignium vel tituli;

5° totius vel partis remunerationis ecclesiasticae, iuxta rationes ab Episcoporum conferentia statutas, salvo quoque praescripto can. 1350, § 1.

§ 5. Dimissio e statu clericali.

Can. 1337 - § 1. Prohibitio commorandi in certo loco vel territorio sive clericos sive religiosos afficere potest; praescriptio autem commorandi, clericos saeculares et, intra limites constitutionum, religiosos.

§ 2. Ut praescriptio commorandi in certo loco vel territorio irrogetur, accedat oportet consensus Ordinarii illius loci, nisi agatur de domo extradioecesanis quoque clericis paenitentibus vel emendandis destinata.

Can. 1338 - § 1. Poenae expiatoriae, quae in can. 1336 recensentur, numquam afficiunt potestates, officia, munera, iura, privilegia, facultates, gratias, titulos, insignia, quae non sint sub potestate Superioris poenam constituentis.

§ 2. Potestatis ordinis privatio dari nequit, sed tantum prohibitio eam vel aliquos eius actus exercendi; item dari nequit privatio graduum academicorum.

§ 3. De prohibitionibus, quae in can. 1336, § 3, indicantur, norma servanda est, quae de censuris datur in can. 1335, § 2.

§ 4. Latae sententiae eae tantum poenae expiatoriae esse possunt, quae ut prohibitiones in can. 1336, § 3, recensentur vel aliae quae forte lege aut praecepto constitutae sint.

§ 5. Prohibitiones de quibus in can. 1336, § 3, numquam sunt sub poena nullitatis.

5. vykonávat určitá práva nebo privilegia nebo užívat hodností nebo titulů;

6. požívat aktivního nebo pasivního volebního práva při kanonických volbách nebo užívat práva hlasovat v církevních radách nebo kolegiích;

7. nosit církevní nebo řeholní oděv.

§ 4. Zbavení:

1. všech nebo některých úřadů, úkolů, služeb nebo funkcí nebo jen některých úkonů náležejících k úřadům nebo úkolům;

2. pověření zpovídat nebo kázat;

3. delegované moci řízení;

4. některých práv nebo privilegií nebo hodností či titulů;

5. všech církevních požitků nebo jejich částí podle pravidel stanovených biskupskou konferencí, při zachování ustanovení kán. 1350 § 1.

§ 5. Propuštění z klerického stavu.

Kán. 1337 – § 1. Zákazem pobývat na určitém místě nebo území mohou být potrestáni jak klerici, tak řeholníci; příkazem pobývat na určitém místě nebo území jak světští klerici, tak v mezích řeholních stanov i řeholníci.

§ 2. K uložení příkazu pobývat na určitém místě nebo území je třeba souhlas ordináře toho místa, pokud se nejedná o dům, určený pro pokání nebo nápravu i pro kleriky z jiných diecézí.

Kán. 1338 – § 1. Pořádkové tresty, uvedené v kán. 1336, se nikdy netýkají moci, úřadů, úkolů, práv, privilegií, zmocnění, výhod, titulů a insignií, jež nepodléhají představenému, který trest stanovil.

§ 2. Nelze zbavit moci svěcení, je možné pouze zakázat její výkon, a to buď zcela, nebo částečně; rovněž nelze zbavit akademických titulů.

§ 3. O zákazech, které jsou uvedeny v kán. 1336 § 3, je nutno zachovat ustanovení o nápravných trestech uvedená v kán. 1335 § 2.

§ 4. Jako samočinné lze stanovit pouze ty pořádkové tresty, které jsou uvedené jako zákazy v kán. 1336 § 3, nebo jiné pořádkové tresty, které jsou eventuálně ustanovené zákonem nebo příkazem.

§ 5. Zákazy uvedené v kán. 1336 § 3 nemají nikdy za následek neplatnost.

CAPUT III
DE REMEDIIS POENALIBUS ET PAENITENTIIS

Can. 1339 - § 1. Eum, qui versatur in proxima delinquendi occasione, vel in quem, ex investigatione peracta, gravis cadit suspicio delicti commissi, Ordinarius per se vel per alium monere potest.

§ 2. Eum ex cuius conversatione scandalum vel gravis ordinis perturbatio oriatur, Ordinarius corripere potest, modo peculiaribus personae et facti condicionibus accommodato.

§ 3. De monitione et correptione constare semper debet saltem ex aliquo documento, quod in secreto curiae archivo servetur.

§ 4. Si, semel vel pluries, monitiones vel correptiones inutiliter alicui factae sint, vel si ex iis effectus expectare non liceat, Ordinarius de praeeptum poenale, in quo accurate praescribat quid agendum vel vitandum sit.

5. Si casus gravitas ferat, ac praesertim si quis versetur in periculo relabendi in delictum, eum Ordinarius, etiam praeter poenas ad normam iuris irrogatas vel declaratas per sententiam vel decretum, submittat vigilantiae modo per decretum singulare determinato.

Can. 1340 - § 1. Paenitentia, quae imponi potest in foro externo, est aliquod religionis vel pietatis vel caritatis opus peragendum.

§ 2. Ob transgressionem occultam numquam publica imponatur paenitentia.

§ 3. Paenitentias Ordinarius pro sua prudentia addere potest poenali remedio monitionis vel correptionis.

TITULUS V
DE POENARUM APPLICATIONE

Can. 1341 - Ordinarius proceduram iudicalem vel administrativam ad poenas irrogandas vel declarandas promovere debet cum perspexerit neque pastoralis sollicitudinis viis, praesertim fraterna correctione, neque monitione neque correptione satis posse iustitiam restitui, reum emendari, scandalum reparari.

Can. 1342 - § 1. Quoties iustae obstant causae ne iudicialis processus fiat, poena irrogari vel declarari potest per decretum extra iudicium, servato can. 1720, praesertim quod attinet ad ius defensionis atque ad moralem certitudinem in animo eius qui decretum fert ad normam can. 1608. Remedia poenalia et paenitentiae applicari possunt per decretum in quolibet casu.

HLAVA 3
TRESTNÍ OPATŘENÍ A TRESTNÍ POKÁNÍ

Kán. 1339 – § 1. Ordinář může osobně nebo prostřednictvím jiného napomenout toho, kdo je v blízké příležitosti ke spáchání trestného činu, nebo toho, kdo je po provedeném šetření vážně podezřelý ze spáchání trestného činu.

§ 2. Ordinář může udělit důtku způsobem přiměřeným specifickým okolnostem osoby a skutku tomu, jehož chování způsobuje pohoršení nebo závažné porušení pořádku.

§ 3. Uložení napomenutí nebo důtky musí být zjistitelné alespoň z nějakého dokumentu uloženého v tajném archivu kurie.

§ 4. Když někomu bylo jednou nebo vícekrát bezvýsledně uděleno napomenutí či důtka nebo nelze očekávat, že budou účinné, vydá ordinář trestní příkaz, v němž přesně popíše, co má uvedený vykonat nebo čeho se má zdržet.

§ 5. Pokud to vyžaduje závažnost případu, a především pokud hrozí, že někdo trestné jednání zopakuje, ordinář ho podřídí dohledu způsobem určeným ve svém rozhodnutí, a to nad rámec trestů, rozsudkem či rozhodnutím legitimně uložených nebo vyhlášených.

Kán. 1340 – § 1. Trestní pokání, které se může udělit pro vnější obor, obsahuje povinnost vykonat nějaký úkon víry nebo zbožnosti nebo křesťanské lásky.

§ 2. Za tajný trestný čin se nikdy neukládá veřejné pokání.

§ 3. Ordinář může k trestnímu opatření, uloženému ve formě napomenutí nebo důtky, podle svého moudrého uvážení připojit trestní pokání.

STAŤ V
UKLÁDÁNÍ TRESTŮ

Kán. 1341 – Ordinář musí zahájit soudní nebo správní řízení za účelem uložení nebo vyhlášení trestu vždy, když zjistil, že ani cestou pastoračního úsilí, především bratrským upozorněním, napomenutím nebo důtkou, nelze dostatečně obnovit spravedlnost, napravit pachatele a odstranit pohoršení.

Kán. 1342 – § 1. Kdykoliv spravedlivé důvody brání, aby bylo užito soudního řízení, může být trest uložen nebo vyhlášen v mimosoudním řízení, a to při dodržení kán. 1720, zejména pokud jde o právo na obhajobu a pokud jde o morální jistotu toho, kdo podle ustanovení kán. 1608 vydává rozhodnutí. Trestní opatření a trestní pokání mohou být uloženy správním rozhodnutím v kterémkoliv případě.

§ 2. Per decretum irrogari vel declarari non possunt poenae perpetuae, neque poenae quas lex vel praeceptum eas constituens vetet per decretum applicare.

§ 3. Quae in lege vel praecepto dicuntur de iudice, quod attinet ad poenam irrogandam vel declarandam in iudicio, applicanda sunt ad Superiorem, qui per decretum extra iudicium poenam irroget vel declaret, nisi aliter constet neque agatur de praescriptis quae ad procedendi tantum rationem attineant.

Can. 1343 - Si lex aut praeceptum iudici facultatem concedat applicandi vel non applicandi poenam, iste, salvo praescripto can. 1326, § 3, rem definiat, pro sua conscientia et prudentia, iuxta id quod expostulant iustitiae restitutio, rei emendatio et scandali reparatio; iudex autem his in casibus potest etiam, si res ferat, poenam temperare vel in eius locum poenitentiam imponere.

Can. 1344 - Etiam si lex utatur verbis praeceptivis, iudex pro sua conscientia et prudentia potest:

1° poenae irrogationem in tempus magis opportunum differre, si ex praepropera rei punitione maiora mala eventura praevideantur, nisi necessitas urgeat scandalum reparandi;

2° a poena irroganda abstinere vel poenam mitiorem irrogare aut poenitentiam adhibere, si reus emendatus sit, necnon scandalum et damnum forte illatum reparaverit, aut si ipse satis a civili auctoritate punitus sit vel punitum iri praevideatur;

3° obligationem servandi poenam expiatoriam suspendere, si reus primum post vitam laudabiliter peractam deliquerit neque necessitas urgeat reparandi scandalum, ita tamen ut, si reus intra tempus ab ipso iudice determinatum rursus deliquerit, poenam utriusque delicto debitam luat, nisi interim tempus decurrerit ad actionis poenalis pro priore delicto praescriptionem.

Can. 1345 - Quoties delinquens vel usum rationis imperfectum tantum habuerit, vel delictum ex necessitate vel gravi metu aut passionis aestu vel, salvo praescripto can. 1326, § 1, n. 4, in ebrietate aliave simili mentis perturbatione patruerit, iudex potest etiam a qualibet punitione irroganda abstinere, si censeat aliter posse melius consuli eius emendationi; reus tamen puniri debet si aliter ad iustitiam restituendam, et scandalum forte illatum reparandum provideri non possit.

§ 2. Správním rozhodnutím nemohou být uloženy nebo vyhlášeny trvalé tresty ani tresty, které zákon nebo příkaz, který je stanovil, zakazuje uložit správním rozhodnutím.

§ 3. Co stanoví zákon nebo příkaz o soudci, pokud se týká uložení trestu nebo jeho vyhlášení soudem, je nutno aplikovat na představeného, který mimosoudním rozhodnutím ukládá nebo vyhlašuje trest, pokud není stanoveno něco jiného nebo se nejedná o předpisy, které se týkají pouze procesních otázek.

Kán. 1343 – Jestliže zákon nebo příkaz umožňuje soudci uložit, nebo neuložit trest, musí soudce, při zachování ustanovení kán. 1326 § 3, věc rozhodnout dle svého svědomí a moudrého uvážení podle toho, co vyžaduje náprava pachatele a odstranění pohoršení; soudce však v těchto případech, je-li potřeba, může také trest zmírnit nebo místo něj uložit trestní pokání.

Kán. 1344 – I když zákon používá příkazovacích slov, může soudce podle svého svědomí a moudrého uvážení:

1. odložit uložení trestu na vhodnější dobu, lze-li usuzovat, že ukvapené potrestání pachatele způsobí větší zlo, pokud tu nenastala nutnost odstranit pohoršení;

2. upustit od uložení trestu nebo uložit mírnější trest nebo trestní pokání, jestliže se pachatel napravil a rovněž bylo odstraněno pohoršení a nahrazena případná škoda, nebo jestliže byl dostatečně potrestán světskou autoritou nebo se předvídá, že jí bude potrestán;

3. odložit či pozastavit výkon pořádkového trestu, jestliže pachatel spáchal trestný čin poprvé po bezúhonném životě a není naléhavě nutné odstranit pohoršení, avšak pod podmínkou, že dopustí-li se pachatel znovu trestného činu v době stanovené soudcem, bude mu uložen trest za oba trestné činy, pokud se mezitím nepromlčí trestní žaloba dřívějšího trestného činu.

Kán. 1345 – Jestliže pachatel měl pouze nedostatečné užívání rozumu nebo spáchal trestný čin z nutnosti nebo vážného strachu nebo návalu vášně nebo, při zachování ustanovení kán. 1326 § 1 odst. 4, v opilosti nebo jiném podobném rozrušení myslí, může soudce upustit od potrestání, pokud má za to, že lze dosáhnout jeho nápravy jiným způsobem; pachatele však musí potrestat, pokud nelze jinak obnovit spravedlnost nebo odstranit případné pohoršení.

Can. 1346 - § 1. Ordinarie tot poenae quot delicta.

§ 2. Quoties vero reus plura delicta pataverit, si nimius videatur poenarum ferendae sententiae cumulus, prudenti iudicis arbitrio relinquitur poenas intra aequos terminos moderari, et eum vigilantiae subicere.

Can. 1347 - § 1. Censura irrogari valide nequit, nisi antea reus semel saltem monitus sit ut a contumacia recedat, dato congruo ad resipiscentiam tempore.

§ 2. A contumacia recessisse dicendus est reus, quem delicti vere paenituerit, quique praeterea congruam scandalum et damni reparationem dederit vel saltem id praestare serio promiserit.

Can. 1348 - Cum reus ab accusatione absolvitur vel nulla poena ei irrogatur, Ordinarius potest opportunis monitis aliisque pastoralis sollicitudinis viis, vel etiam, si res ferat, poenalibus remediis eius utilitati et publico bono consulere.

Can. 1349 - Si poena sit indeterminata neque aliud lex caveat, iudex in poenis determinandis eas eligat quae inducto scandalo et damni gravitati proportionatae sint; poenas tamen graviores ne irroget, nisi casus gravitas id omnino postulet; perpetuas autem poenas irrogare non potest.

Can. 1350 - § 1. In poenis clerico irrogandis semper cavendum est, ne iis quae ad honestam sustentationem sunt necessaria ipse careat, nisi agatur de dimissione e statu clericali.

§ 2. Dimisso autem e statu clericali, qui propter poenam vere indigeat, Ordinarius meliore quo fieri potest modo providere curet, exclusa vero collatione officii, ministerii vel muneris.

Can. 1351 - Poena reum ubique tenet, etiam resoluta iure eius qui poenam constituit, irrogavit vel declaravit, nisi aliud expresse caveatur.

Can. 1352 - § 1. Si poena prohibeat recipere sacramenta vel sacramentalia, prohibitio suspenditur, quamdiu reus in mortis periculo versatur.

§ 2. Obligatio servandi poenam latae sententiae, quae neque declarata sit neque sit notoria in loco ubi delinquens versatur,

Kán. 1346 – § 1. Obvykle se ukládá tolik trestů, kolik bylo spácháno trestných činů.

§ 2. Jestliže však pachatel spáchal více trestných činů a součet ukládaných trestů se jeví jako příliš veliký, ponechává se na rozumném uvážení soudce, aby tresty v přiměřených mezích zmírnil a pachatele podrobil dohledu.

Kán. 1347 – § 1. Nápravný trest může být platně uložen až tehdy, jestliže předtím byl pachatel alespoň jednou napomenut, aby upustil od své zatvrzelosti, a byla mu poskytnuta přiměřená lhůta k nápravě.

§ 2. Má se za to, že pachatel upustil od zatvrzelosti, jestliže trestného činu opravdu litoval, náležitě odstranil pohoršení a nahradil škodu, nebo to alespoň vážně přislíbil.

Kán. 1348 – Jestliže byl pachatel zproštěn obžaloby nebo mu nebyl uložen žádný trest, může ordinář zajistit jeho prospěch a veřejné blaho vhodným napomenutím a jinými způsoby pastorační péče nebo, je-li to nutné, trestními opatřeními.

Kán. 1349 – Je-li trest neurčitý a zákon nic jiného nestanoví, soudce při ukládání trestů uloží takový trest, který je přiměřený způsobenému pohoršení a vzniklé škodě; ať však neukládá těžší tresty, pokud to nutně nevyžaduje závažnost případu; nesmí však uložit trvalé tresty.

Kán. 1350 – § 1. U trestů ukládaných klerikům je vždy třeba dbát, aby neztratili prostředky nutné k slušné obživě, pokud se nejedná o propuštění z klerického stavu.

§ 2. O propuštěného z klerického stavu, který se pro trest ocitl v opravdové nouzi, se ordinář postará co možná nejvhodnějším způsobem, ne však udělením úřadu, služby nebo úkolu.

Kán. 1351 – Trest zavazuje pachatele všude, a to i poté, kdy ten, kdo trest stanovil, uložil nebo vyhlásil, pozbyl svůj úřad, pokud není výslovně stanoveno jinak.

Kán. 1352 – § 1. Jestliže trest zakazuje přijmout svátosti nebo svátostiny, zákaz se pozastavuje po dobu, kdy je pachatel v nebezpečí smrti.

§ 2. Povinnost podrobit se samočinnému trestu, jestliže trest není vyhlášený či není v místě, kde se pachatel zdržuje, obecně známý, se pozastavuje zcela nebo zčásti, pokud jej pachatel nemůže zachovat bez nebezpečí závažného pohoršení nebo ztráty dobré pověsti.

eatenus ex toto vel ex parte suspenditur, quatenus reus eam servare nequeat sine periculo gravis scandali vel infamiae.

Can. 1353 - Appellatio vel recursus a sententiis iudicialibus vel a decretis, quae poenam quamlibet irrogent vel declarent, habent effectum suspensivum.

TITULUS VI
DE POENARUM REMISSIONE ET DE ACTIONUM
PRAESCRPTIONE

Can. 1354 - § 1. Praeter eos, qui in cann. 1355-1356 recensentur, omnes, qui a lege, quae poena munita est, dispensare possunt vel a praecepto poenam comminanti eximere, possunt etiam eam poenam remittere.

§ 2. Potest praeterea lex vel praeceptum, poenam constituens, aliis quoque potestatem facere remittendi.

§ 3. Si Apostolica Sedes poenae remissionem sibi vel aliis reservaverit, reservatio stricte est interpretanda.

Can. 1355 - § 1. Poenam lege constitutam, quae sit ferendae sententiae irrogata vel latae sententiae declarata, dummodo non sit Apostolicae Sedi reservata, remittere possunt:

1° Ordinarius, qui iudicium ad poenam irrogandam vel declarandam promovit vel decreto eam per se vel per alium irrogavit vel declaravit;

2° Ordinarius loci in quo delinquens versatur, consulto tamen, nisi propter extraordinarias circumstantias impossibile sit, Ordinario, de quo sub n. 1.

§ 2. Poenam lege constitutam, quae sit latae sententiae nondum declarata et dummodo non sit Apostolicae Sedi reservata, remittere possunt:

1° Ordinarius suis subditis;

2° Ordinarius loci etiam iis qui in ipsius territorio versantur vel ibi deliquerint;

3° quilibet Episcopus in actu tamen sacramentalis confessionis.

Can. 1356 - § 1. Poenam ferendae vel latae sententiae constitutam praecepto quod non sit ab Apostolica Sede latum, remittere possunt:

1° praecepti auctor;

2° Ordinarius qui iudicium ad poenam irrogandam vel declarandam promovit vel decreto eam per se vel per alium irrogavit vel declaravit;

Kán. 1353 – Soudní nebo správní odvolání proti rozsudku nebo rozhodnutí, kterým byl trest uložen nebo vyhlášen, má odkladné účinky.

STAŤ VI
PROMINUTÍ TRESTŮ A PROMLČENÍ ŽALOB

Kán. 1354 – § 1. Kromě těch, kdo jsou uvedeni v kán. 1355 a 1356, mohou trest prominout všichni, kteří mohou dispenzovat od zákona opatřeného trestní sankcí nebo kteří mohou zprostit od závaznosti příkazu, hrozícího trestem.

§ 2. Kromě toho může zákon nebo příkaz, který stanovuje trest, zmocnit jiné k prominutí trestu.

§ 3. Jestliže Apoštolský stolec vyhradil prominutí trestu sobě nebo jiným, podléhá toto vyhrazení striktnímu výkladu.

Kán. 1355 – § 1. Zákonem stanovený trest, který byl uložen nebo jako samočinný trest vyhlášen a není vyhrazen Apoštolskému stolci, může prominout:

1. ordinář, který inicioval soudní řízení k uložení nebo vyhlášení trestu nebo který trest rozhodnutím uložil nebo vyhlásil buď sám, nebo prostřednictvím jiného;

2. ordinář místa, na němž se pachatel zdržuje, avšak po projednání s ordinářem uvedeným v odstavci 1, pokud tomu nebrání mimořádné okolnosti.

§ 2. Zákonem stanovený samočinný trest, který nebyl vyhlášen a není vyhrazen Apoštolskému stolci, může prominout:

1. ordinář svým podřízeným;

2. místní ordinář i těm, kteří se zdržují na jeho území nebo tam spáchali trestný čin;

3. kterýkoliv biskup, avšak pouze při udílení svátosti pokání.

Kán. 1356 – § 1. Uložený nebo samočinný trest, stanovený příkazem, který nebyl vydán Apoštolským stolcem, může prominout:

1. autor příkazu;

2. ordinář, který dal podnět k soudnímu řízení k uložení nebo úřednímu prohlášení trestu nebo který trest rozhodnutím uložil nebo vyhlásil buď sám, nebo prostřednictvím jiného;

3° Ordinarius loci, in quo delinquens versatur.

§ 2. Antequam remissio fiat, consulendus est, nisi propter extraordinarias circumstantias impossibile sit, praecepti auctor, vel qui poenam irrogavit vel declaravit.

Can. 1357 - § 1. Firmis praescriptis cann. 508 et 976, censuram latae sententiae excommunicationis vel interdicti non declaratam confessarius remittere potest in foro interno sacramentali, si paenitenti durum sit in statu gravis peccati permanere per tempus necessarium ut Superior competens provideat.

§ 2. In remissione concedenda confessarius paenitenti onus iniungat recurrendi intra mensem sub poena reincidentiae ad Superiorem competentem vel ad sacerdotem facultate praeditum, et standi huius mandatis; interim imponat congruam paenitentiam et, quatenus urgeat, scandali et damni reparationem; recursus autem fieri potest etiam per confessarium, sine nominis mentione.

§ 3. Eodem onere recurrendi tenentur, cessante periculo, ii quibus ad normam can. 976 remissa est censura irrogata vel declarata vel Sedi Apostolicae reservata.

Can. 1358 - § 1. Remissio censurae dari non potest nisi delinquenti qui a contumacia, ad normam can. 1347, § 2, recesserit; recedenti autem denegari nequit, salvo praescripto can. 1361, § 4.

§ 2. Qui censuram remittit, potest ad normam can. 1348 providere vel etiam paenitentiam imponere.

Can. 1359 - Si quis pluribus poenis detineatur, remissio valet tantummodo pro poenis in ipsa expressis; generalis autem remissio omnes aufert poenas, iis exceptis quas in petitione delinquens mala fide reticuerit.

Can. 1360 - Remissio poenae vi aut metu gravi aut dolo extorta ipso iure irrita est.

Can. 1361 - § 1. Remissio dari potest etiam absenti vel sub condicione.

§ 2. Remissio in foro externo detur scripto, nisi gravis causa aliud suadeat.

§ 3. Remissionis petitio vel ipsa remissio ne divulgetur, nisi quatenus id vel utile sit ad rei famam tuendam vel necessarium ad scandalum reparandum.

3. ordinář místa, na němž se pachatel zdržuje.

§ 2. Před prominutím trestu je nutno se poradit, pokud tomu nebrání mimořádné okolnosti, s tím, kdo vydal příkaz, nebo s tím, kdo trest uložil nebo vyhlásil.

Kán. 1357 – § 1. Jestliže je pro kajícího tvrdé setrávat ve stavu těžkého hříchu, dokud příslušný představený nepromine trest, může mu zpovědník při zachování kán. 508 a 976 prominout pro vnitřní svátostný obor nevyhlášený samočinný nápravný trest exkomunikace nebo interdictu.

§ 2. Při prominutí uloží zpovědník kajícímu povinnost pod následkem znovuupadnutí do nápravného trestu obrátit se do měsíce na příslušného představeného nebo na kněze, který k tomu má zmocnění, a splnit jeho příkazy; mezitím mu uloží přiměřené pokání, a pokud je to naléhavé, i odstranění pohoršení a náhradu škody. Je možno se takto obrátit také prostřednictvím zpovědníka, který při řízení neuvede jméno kajícího.

§ 3. Stejnou povinností obrátit se na příslušnou autoritu poté, co pomine nebezpečí smrti, je vázán i ten, komu byl podle kán. 976 prominut nápravný trest uložený nebo vyhlášený nebo vyhrazený Apoštolskému stolci.

Kán. 1358 – § 1. Nápravný trest lze prominout pouze pachateli, který zanechal zatvrzelosti ve smyslu kán. 1347 § 2; tomu, kdo se takto napravil, nemůže být prominutí odepřeno, při zachování ustanovení kán. 1361 § 4.

§ 2. Kdo promíjí nápravný trest, může učinit opatření podle ustanovení kán. 1348 nebo také může uložit trestní pokání.

Kán. 1359 – Jestliže někomu bylo uloženo více trestů, platí prominutí pouze pro tresty v něm výslovně uvedené; obecné prominutí zbavuje všech trestů s výjimkou těch, které pachatel v žádosti zlovolně zamlčel.

Kán. 1360 – Prominutí trestů vynucené násilím, vážným strachem nebo podvodem je neplatné ze zákona.

Kán. 1361 – § 1. Trest lze prominout i nepřítomnému nebo pod podmínkou.

§ 2. Prominutí se pro vnější obor uděluje písemně, pokud tomu nebrání závažný důvod.

§ 3. Žádost o prominutí nebo samotné prominutí se může zveřejnit jen tehdy, je-li to užitečné k ochraně pověsti pachatele nebo nutné k odstranění pohoršení.

§ 4. Remissio dari non debet donec, prudenti arbitrio Ordinarii, damnum forte illatum reus reparaverit; qui ad hanc reparationem vel restitutionem urgeri potest per unam ex poenis de quibus in can. 1336, §§ 2-4, quod valet etiam cum illi censura remittitur ad normam can. 1358, § 1.

Can. 1362 - § 1. Actio criminalis praescriptione extinguitur triennio, nisi agatur:

1° de delictis Congregationi pro Doctrina Fidei reservatis, quae normis specialibus subiciuntur;

2° firmo praescripto n. 1, de actione ob delicta de quibus in can. 1376, 1377, 1378, 1393, § 1, 1394, 1395, 1397, 1398, § 2, quae septennio praescribitur, vel de ea ob delicta de quibus in can. 1398, § 1, quae viginti annorum spatio praescribitur;

3° de delictis quae non sunt iure communi punita, si lex particularis alium praescriptionis terminum statuerit.

§ 2. Praescriptio, nisi aliud in lege statuatur, decurrit ex die quo delictum patratum est, vel, si delictum sit permanens vel habituale, ex die quo cessavit.

§ 3. Reo ad normam can. 1723 citato vel modo praevisto in can. 1507, § 3, certiore facto de exhibitione accusationis libelli iuxta can. 1721, § 1, praescriptio actionis criminalis suspenditur per tres annos, quo termino elapso vel interrupta suspensione, cessationis processus poenalis causa, rursus currit tempus, quod adiungitur ad illud iam decursum pro praescriptione. Eadem suspensio pariter viget si, servato can. 1720, n. 1, ad poenam irrogandam vel declarandam per decretum extra iudicium procedatur.

Can. 1363 - § 1. Si intra terminos de quibus in can. 1362, ex die quo sententia condemnatoria in rem iudicatam transierit computandos, non sit reo notificatum exsecutorium iudicis decretum de quo in can. 1651, actio ad poenam exsequendam praescriptione extinguitur.

§ 2. Idem valet, servatis servandis, si poena per decretum extra iudicium irrogata sit.

PARS II

DE SINGULIS DELICTIS DEQUE POENIS IN EADEM
CONSTITUTIS

TITULUS I

DE DELICTIS CONTRA FIDEM ET ECCLESIAE UNITATEM

§ 4. Trest se nemá prominout, dokud podle moudrého uvážení ordináře pachatel neuhradil případnou škodu; pachatele lze k takové náhradě nebo k navrácení věci donutit tresty podle kán. 1336 § 2 až 4, a to i tehdy, promíjí-li se mu nápravný trest podle kán. 1358 § 1.

Kán. 1362 – § 1. Trestní žaloba se promlčuje po třech letech, pokud se nejedná:

1. o trestné činy vyhrazené Kongregaci pro nauku víry, pro které platí vlastní předpisy;

2. při zachování odst. 1 o žalobu pro trestné činy uvedené v kán. 1376, 1377, 1378, 1393 § 1, 1394, 1395, 1397, 1398 § 2, které se promlčují po sedmi letech, nebo o žalobu pro trestné činy uvedené v kán. 1398 § 1, které se promlčují po dvaceti letech;

3. o trestné činy, které nejsou trestné obecným právem, jestliže partikulární zákon stanovil jinou promlčecí dobu.

§ 2. Nestanoví-li zákon jinak, běží promlčecí doba ode dne, kdy byl trestný čin spáchán, nebo, jde-li o trestný čin trvajících nebo pokračujících, ode dne, kdy ustal.

§ 3. Pokud byl pachatel předvolán podle kán. 1723 nebo byl způsobem určeným v kán. 1507 § 3 informován o předložení žaloby podle kán. 1721 § 1, promlčecí doba pro trestní žalobu se na tři roky pozastavuje; po uplynutí této doby, či pokud se z důvodu zastavení trestního řízení pozastavení lhůty přerušilo, začne promlčecí doba znovu běžet a připočte se k době, která z promlčení už uplynula. Stejně pozastavení lhůty platí i pro případ, pokud podle kán. 1720 odst. 1 má být trest uložen nebo vyhlášen mimosoudním rozhodnutím.

Kán. 1363 – § 1. Žaloba o výkon trestu zaniká promlčením, jestliže během doby uvedené v kán. 1362, počítané ode dne, kdy se odsuzující rozsudek stal pravomocným, nebylo viníkovi oznámeno rozhodnutí soudce o výkonu rozsudku podle kán. 1651.

§ 2. Totéž platí při zachování příslušných norem, jestliže trest byl uložen mimosoudním rozhodnutím.

ČÁST 2

JEDNOTLIVÉ TRESTNÉ ČINY A TRESTY ZA NĚ STANOVENÉ

STAŤ I

TRESTNÉ ČINY PROTI VÍŘE A PROTI JEDNOTĚ CÍRKVE

Can. 1364 - § 1. Apostata a fide, haereticus vel schismaticus in excommunicationem latae sententiae incurrit, firmo praescripto can. 194, § 1, n. 2; praeterea poenis, de quibus in can. 1336, §§ 2-4, puniri potest.

§ 2. Si diuturna contumacia vel scandali gravitas id postulet, aliae poenae addi possunt, non excepta dimissione e statu clericali.

Can. 1365 - Qui, praeter casum de quo in can. 1364, § 1, doctrinam a Romano Pontifice vel a Concilio Oecumenico damnatam docet vel doctrinam, de qua in can. 750, § 2, vel in can. 752, pertinaciter respuit, et ab Apostolica Sede vel ab Ordinario admonitus non retractat, censura puniatur et privatione officii; his sanctionibus aliae addi possunt de quibus in can. 1336, §§ 2-4.

Can. 1366 - Qui contra Romani Pontificis actum ad Concilium Oecumenicum vel ad Episcoporum collegium recurrit censura puniatur.

Can. 1367 - Parentes vel parentum locum tenentes, qui liberos in religione acatholica baptizandos vel educandos tradunt, censura aliave iusta poena puniuntur.

Can. 1368 - Qui in publico spectaculo vel concione, vel in scripto publice evulgato, vel aliter instrumentis communicationis socialis utens, blasphemiam profert, aut bonos mores graviter laedit, aut in religionem vel Ecclesiam iniurias exprimit vel odium contemptumve excitat, iusta poena puniatur.

Can. 1369 - Qui rem sacram, mobilem vel immobilem, profanat iusta poena puniatur.

Kán. 1364 – § 1. Odpadlík od víry, bludař a rozkolník upadají do samočinné exkomunikace, při zachování kán. 194 § 1 odst. 2; kromě toho mohou být potrestáni ještě podle kán. 1336 § 2 až 4.

§ 2. Jestliže to vyžaduje dlouhodobá zatvrzelost nebo závažnost pohoršení, je možno uložit další tresty včetně propuštění z klerického stavu.

Kán. 1365 – Kdo, kromě případu uvedeného v kán. 1364 § 1, učí nauce odsouzené papežem nebo ekumenickým koncilem nebo tvrdošijně odmítá nauku, o níž pojednává kán. 750 § 2 nebo kán. 752, a neupustí od toho po napomenutí Apoštolským stolcem nebo ordinářem, bude potrestán nápravným trestem a zbavením úřadu; k těmto trestům lze připojit další tresty uvedené v kán. 1336 § 2 až 4.

Kán. 1366 – Kdo se proti rozhodnutí papeže odvolá k ekumenickému koncilu nebo k biskupskému kolegiu, bude potrestán nápravným trestem.

Kán. 1367 – Rodiče nebo kdo jsou na jejich místě, kteří nechají své děti pokřtít nebo vychovat v nekatolickém náboženství, budou potrestáni nápravným nebo jiným spravedlivým trestem.

Kán. 1368 – Kdo na veřejném představení nebo shromáždění nebo zveřejněným písemným projevem nebo jinak za použití sdělovacích prostředků pronáší rouhání nebo těžce porušuje dobré mravy nebo uráží náboženství či církve nebo vzbuzuje vůči nim nenávist či pohrdání, bude potrestán spravedlivým trestem.

Kán. 1369 – Kdo znesvětití movitou nebo nemovitou posvátnou věc, bude potrestán spravedlivým trestem.

TITULUS II

DE DELICTIS CONTRA ECCLESIASTICAM AUCTORITATEM ET MUNERUM EXERCITIUM

Can. 1370 - § 1. Qui vim physicam in Romanum Pontificem adhibet, in excommunicationem latae sententiae Sedi Apostolicae reservatam incurrit, cui, si clericus sit, alia poena, non exclusa dimissione e statu clericali, pro delicti gravitate addi potest.

§ 2. Qui id agit in eum qui episcopali caractere pollet, in interdictum latae sententiae et, si sit clericus, etiam in suspensionem latae sententiae incurrit.

STAŤ II

TRESTNÉ ČINY PROTI CÍRKEVNÍM PŘEDSTAVENÝM A PROTI VÝKONU CÍRKEVNÍCH SLUŽEB

Kán. 1370 – § 1. Kdo fyzicky napadne papeže, upadá do samočinné exkomunikace, vyhrazené Apoštolskému stolci, a je-li klerikem, může mu být podle závažnosti skutku uložen další trest včetně propuštění z klerického stavu.

§ 2. Kdo takto jedná proti biskupovi, upadá do samočinného interdiktu, a jestliže je klerikem, také do trestu samočinné suspenze.

§ 3. Qui vim physicam in clericum vel religiosum vel alium christifidelem adhibet in fidei vel Ecclesiae vel ecclesiasticae potestatis vel ministerii contemptum, iusta poena puniatur.

Can. 1371 - § 1. Qui Sedi Apostolicae, Ordinario vel Superiori legitime praecipienti vel prohibenti non obtemperat, et post monitionem in inoboedientia persistit, pro casus gravitate puniatur censura vel privatione officii vel aliis poenis de quibus in can. 1336, §§ 2-4.

§ 2. Qui obligationes sibi ex poena impositas violat, poenis de quibus in can. 1336, §§ 2-4, puniatur.

§ 3. Si quis, asserens vel promittens aliquid coram ecclesiastica auctoritate, periurium committit, iusta poena puniatur.

§ 4. Qui obligationem secreti pontificii servandi violat poenis de quibus in can. 1336, §§ 2-4, puniatur.

§ 5. Qui non servaverit officium exsequendi sententiam executivam vel decretum poenale executivum iusta poena puniatur, non exclusa censura.

§ 6. Qui communicare neglegit notitiam de delicto, cum ad id exsequendum lege canonica teneatur, puniatur ad normam can. 1336, §§ 2-4, adiunctis quoque aliis poenis pro delicti gravitate.

Can. 1372 - Puniantur ad normam can. 1336, §§ 2-4:

1° qui impediunt libertatem ministerii vel exercitium potestatis ecclesiasticae aut legitimum rerum sacrarum vel bonorum ecclesiasticorum usum, aut perterrent eum qui potestatem vel ministerium ecclesiasticum exercuit;

2° qui impediunt libertatem electionis aut perterrent electorem vel electum.

Can. 1373 - Qui publice simultates vel odia adversus Sedem Apostolicam vel Ordinarium excitat propter aliquem officii vel muneris ecclesiastici actum, aut ad inoboedientiam in eos provocat, interdicto vel aliis iustis poenis puniatur.

Can. 1374 - Qui nomen dat consociationi, quae contra Ecclesiam machinatur, iusta poena puniatur; qui autem eiusmodi consociationem promovet vel moderatur, interdicto puniatur.

Can. 1375 - § 1. Quicumque officium ecclesiasticum usurpat, iusta poena puniatur.

§ 3. Kdo fyzicky napadne klerika, řeholníka nebo jiného věřícího s úmyslem potupit víru, církev nebo církevní moc nebo službu, bude potrestán spravedlivým trestem.

Kán. 1371 – § 1. Kdo neuposlechne Apoštolský stolec, ordináře nebo představeného, pokud zákonně něco přikazují nebo zakazují, a po napomenutí setrvá v neposlušnosti, bude potrestán podle závažnosti případu nápravným trestem nebo zbavením úřadu či jinými tresty uvedenými v kán. 1336 § 2 až 4.

§ 2. Kdo porušil povinnosti, které mu vznikly následkem trestu, bude potrestán tresty uvedenými v kán. 1336 § 2 až 4.

§ 3. Kdo se svým tvrzením nebo příslibem dopustí křivé přísahy před církevním představeným, bude potrestán spravedlivým trestem.

§ 4. Kdo poruší povinnost zachovat papežské tajemství, bude potrestán tresty uvedenými v kán. 1336 § 2 až 4.

§ 5. Kdo nesplní povinnost provést výkon rozsudku nebo výkon trestního příkazu, bude potrestán spravedlivým trestem, nevyjímaje nápravný trest.

§ 6. Kdo neoznámí spáchání trestného činu, ačkoli je k tomu vázán církevním právem, bude potrestán podle ustanovení kán. 1336 § 2 až 4, případně také dalšími tresty podle závažnosti skutku.

Kán. 1372 – Podle kán. 1336 § 2 až 4 bude potrestán:

1. kdo omezuje svobodu služby nebo výkon církevní moci nebo zákonné užívání posvátných věcí nebo církevního majetku nebo zabraňuje toho, kdo vykonává církevní moc nebo službu;
2. kdo brání svobodě volby nebo zabraňuje voliče nebo zvoleného.

Kán. 1373 – Kdo veřejně vyvolává odpor podřízených nebo nenávisť vůči Apoštolskému stolci nebo vůči ordináři pro nějaký úkon církevního úřadu nebo úkolu nebo podněcuje podřízené k neposlušnosti vůči nim, bude potrestán interdiktem nebo jinými spravedlivými tresty.

Kán. 1374 – Kdo se stane členem sdružení, které brojí proti církvi, bude potrestán spravedlivým trestem; kdo takové sdružení podporuje nebo řídí, bude potrestán interdiktem.

Kán. 1375 – § 1. Kdo uchvátí církevní úřad, bude potrestán spravedlivým trestem.

§ 2. Usurpationi aequiparatur illegitima, post privationem vel cessationem a munere, eiusdem retentio.

Can. 1376 - § 1. Poenis de quibus in can. 1336, §§ 2-4, puniatur, firma damnum reparandi obligatione:

1° qui bona ecclesiastica subtrahit vel impedit ne eorundem fructus percipiantur;

2° qui sine praescripta consultatione, consensu vel licentia aut sine alio requisito iure ad validitatem vel ad liceitatem imposito bona ecclesiastica alienat vel in ea actus administrationis exsequitur.

§ 2. Iusta poena puniatur, non exclusa officii privatione, firma damnum reparandi obligatione:

1° qui delictum de quo in § 1, n. 2, ex sua gravi culpa committit;

2° qui aliter graviter negligens in bonis ecclesiasticis administrandis repertus fuerit.

Can. 1377 - § 1. Qui quidvis donat vel pollicetur ut aliquis officium vel munus in Ecclesia exercens, illegitime quid agat vel omittat, iusta poena puniatur ad normam can. 1336, §§ 2-4; item qui ea dona vel pollicitationes acceptat pro delicti gravitate puniatur, non exclusa officii privatione, firma damnum reparandi obligatione.

§ 2. Qui in officio vel munere exercendo stipem ultra definitam aut summas adiunctivas aut aliquid in sui utilitatem requirit, congruenti mulcta pecuniaria vel aliis poenis, non exclusa officii privatione, puniatur, firma damnum reparandi obligatione.

Can. 1378 - § 1. Qui, praeter casus iure iam praevisos, ecclesiastica potestate, officio vel munere abutitur, pro actus vel omissionis gravitate puniatur, non exclusa eorundem privatione, firma damnum reparandi obligatione.

§ 2. Qui vero, ex culpabili neglegentia, ecclesiasticae potestatis vel officii vel muneris actum illegitime cum damno alieno vel scandalo ponit vel omittit, iusta poena puniatur ad normam can. 1336, §§ 2-4, firma damnum reparandi obligatione.

TITULUS III
DE DELICTIS CONTRA SACRAMENTA

Can. 1379 - § 1. In poenam latae sententiae interdicti vel, si clericus sit, etiam suspensionis incurrit:

§ 2. Uchváčení na roveň se klade nezákonné držení úřadu po zbavení nebo skončení jeho výkonu.

Kán. 1376 – § 1. Tresty uvedenými v kán. 1336 § 2 až 4, při zachování povinnosti nahradit škodu, bude potrestán:

1. kdo si přisvojí církevní majetek nebo zabrání, aby z něj byly brány výnosy;

2. kdo bez předchozího předepsaného projednání, souhlasu nebo dovolení nebo bez splnění jiného požadavku, stanoveného právem pro platnost nebo dovolenost, zcizí církevní majetek nebo na něm provede úkon správy.

§ 2. Spravedlivým trestem, nevyjímaje zbavení úřadu, při zachování povinnosti nahradit škodu, bude potrestán:

1. kdo vlastním těžkým zaviněním spáchá skutek uvedený v § 1 odst. 2;
2. kdo jiným způsobem z hrubé nedbalosti zanedbá správu církevního majetku.

Kán. 1377 – § 1. Kdo cokoliv daruje nebo přislíbí, aby někdo, kdo koná v církvi úřad nebo úkol, něco nezákonně udělal nebo opomenul, bude potrestán spravedlivým trestem podle kán. 1336 § 2 až 4; rovněž ten, kdo tyto dary nebo přisliby přijme, bude potrestán podle závažnosti skutku, nevyjímaje zbavení úřadu, při zachování povinnosti nahradit škodu.

§ 2. Kdo si při výkonu úřadu nebo úkolu vyžádá nad stanovený rámec dar, peněžitou sumu nebo další plnění ve svůj prospěch, bude při zachování povinnosti nahradit škodu potrestán přiměřeným peněžitým trestem nebo jinými tresty, nevyjímaje zbavení úřadu.

Kán. 1378 – § 1. Kdo mimo případy již předvídané právem zneužil církevní moci, úřadu nebo úkolu, bude potrestán podle závažnosti jednání nebo opomenutí, nevyjímaje zbavení moci, úřadu nebo úkolu, při zachování povinnosti nahradit škodu.

§ 2. Kdo z hrubé nedbalosti nezákonně konal nebo opomenul úkon církevní moci, úřadu nebo funkce, a tím způsobil škodu jinému nebo pohoršení, bude potrestán spravedlivým trestem podle kán. 1336 § 2 až 4, při zachování povinnosti nahradit škodu.

STAŤ III
TRESTNÉ ČINY PROTI SVÁTOSTEM

Kán. 1379 – § 1. Do samočinného trestu interdictu nebo, jde-li o klerika, také do samočinné suspenze upadá:

1° qui ad ordinem sacerdotalem non promotus liturgicam eucharistici Sacrificii actionem attentat;

2° qui, praeter casum de quo in can. 1384, cum sacramentalem absolutionem dare valide nequeat, eam impertire attentat, vel sacramentalem confessionem audit.

§ 2. In casibus de quibus in § 1, pro delicti gravitate, aliae poenae, non exclusa excommunicatione, addi possunt.

§ 3. Tum qui sacrum ordinem mulieri conferre attentaverit, tum mulier quae sacrum ordinem recipere attentaverit, in excommunicationem latae sententiae Sedi Apostolicae reservatam incurrit; clericus praeterea dimissione e statu clericali puniri potest.

§ 4. Qui deliberate sacramentum administrat illis qui recipere prohibentur, puniatur suspensione, cui aliae poenae ex can. 1336, §§ 2-4, addi possunt.

§ 5. Qui, praeter casus de quibus in §§ 1-4 et in can. 1384, sacramentum se administrare simulat, iusta poena puniatur.

Can. 1380 - Qui per simoniam sacramentum celebrat vel recipit, interdicto vel suspensione vel poenis de quibus in can. 1336, §§ 2-4, puniatur.

Can. 1381 - Reus vetitae communicationis in sacris iusta poena puniatur.

Can. 1382 - § 1. Qui species consecratas abicit aut in sacrilegum finem abducit vel retinet, in excommunicationem latae sententiae Sedi Apostolicae reservatam incurrit; clericus praeterea alia poena, non exclusa dimissione e statu clericali, puniri potest.

§ 2. Reus consecrationis in sacrilegum finem unius materiae vel utriusque in eucharistica celebratione aut extra eam pro gravitate delicti puniatur non exclusa dimissione e statu clericali.

Can. 1383 - Qui quaestum illegitime facit ex Missae stipe, censura vel poenis de quibus in can. 1336, §§ 2-4, puniatur.

Can. 1384 - Sacerdos qui contra praescriptum can. 977 agit, in excommunicationem latae sententiae Sedi Apostolicae reservatam incurrit.

Can. 1385 - Sacerdos, qui in actu vel occasione vel praetextu confessionis paenitentem ad peccatum contra sextum Decalogi

1. kdo se bez kněžského svěcení pokouší sloužit mši;

2. kdo, kromě případu uvedeného v kán. 1384, nemůže udílet svátostné rozhřešení, a přesto je neplatně uděluje nebo vyslechne svátostné vyznání hříchů.

§ 2. V případech uvedených v § 1 mohou být přidány podle závažnosti skutku další tresty, nevyjímaje exkomunikaci.

§ 3. Ten, kdo se pokusí udělit svátost svěcení ženě, jakož i žena, která se pokusila přijmout svátost svěcení, upadnou do trestu samočinné exkomunikace vyhrazené Apoštolskému stolci; klerik může být kromě toho potrestán propuštěním z klerického stavu.

§ 4. Kdo úmyslně udělí svátost tomu, jenž má zákaz ji přijmout, bude potrestán suspenzí, k níž mohou být přidány další tresty podle kán. 1336 § 2 až 4.

§ 5. Kdo, kromě případů uvedených v § 1 až 4 a v kán. 1384, předstírá udělení svátosti, bude potrestán spravedlivým trestem.

Kán. 1380 – Kdo svatokupecky uděluje nebo přijímá svátost, bude potrestán interdiktem nebo suspenzí nebo tresty podle ustanovení kán. 1336 § 2 až 4.

Kán. 1381 – Pachatel, který se proviní účastí na zakázaném společenství v bohoslužebných úkonech, bude potrestán spravedlivým trestem.

Kán. 1382 – § 1. Kdo pohodí eucharistické způsoby nebo kdo si je k svatokrádežnému účelu odnese nebo ponechá, upadá do samočinné exkomunikace vyhrazené Apoštolskému stolci; klerikovi může být mimo to uložen další trest, nevyjímaje propuštění z klerického stavu.

§ 2. Pachatel, který se se svatokrádežným úmyslem proviní proměněním jedné způsoby nebo obou při slavení eucharistie nebo mimo ni, bude potrestán podle závažnosti skutku, nevyjímaje propuštění z klerického stavu.

Kán. 1383 – Kdo se nezákonně obohacuje z mešního stipendia, bude potrestán nápravným nebo jiným trestem podle kán. 1336 § 2 až 4.

Kán. 1384 – Kněz, který porušil ustanovení kán. 977, upadá do samočinné exkomunikace vyhrazené Apoštolskému stolci.

Kán. 1385 – Kněz, který při udělení nebo u příležitosti nebo pod záminkou svátosti pokání svádí kajícího ke hříchu proti šestému

praeceptum sollicitat, pro delicti gravitate, suspensione, prohibitionibus, privationibus puniatur, et in casibus gravioribus dimittatur e statu clericali.

Can. 1386 - § 1. Confessarius, qui sacramentale sigillum directe violat, in excommunicationem latae sententiae Sedi Apostolicae reservatam incurrit; qui vero indirecte tantum, pro delicti gravitate puniatur.

§ 2. Interpres aliique, de quibus in can. 983, § 2, qui secretum violant, iusta poena puniantur, non exclusa excommunicatione.

§ 3. Firmis praescriptis §§ 1 et 2, quicumque quovis technico instrumento captat aut in communicationis socialis mediis malitiose evulgat quae in sacramentali confessione, vera vel ficta, a confessario vel a paenitente dicuntur, pro gravitate delicti puniatur, non exclusa, si de clerico agatur, dimissione e statu clericali.

Can. 1387 - Episcopus qui sine pontificio mandato aliquem consecrat in Episcopum, itemque qui ab eo consecrationem recipit, in excommunicationem latae sententiae Sedi Apostolicae reservatam incurrunt.

Can. 1388 - § 1. Episcopus qui, contra praescriptum can. 1015, alienum subditum sine legitimis litteris dimissoriis ordinavit, prohibetur per annum ordinem conferre. Qui vero ordinationem recepit, est ipso facto a recepto ordine suspensus.

§ 2. Qui ad sacros ordines accedit innodatus quadam censura vel irregularitate, voluntarie reticita, praeter id quod statuitur in can. 1044, § 2, n. 1, est ipso facto a recepto ordine suspensus.

Can. 1389 - Qui, praeter casus, de quibus in cann. 1379-1388, sacerdotale munus vel aliud sacrum ministerium illegitime exsequitur, iusta poena puniatur, non exclusa censura.

TITULUS IV

DE DELICTIS CONTRA BONAM FAMAM ET DE DELICTO FALSI

Can. 1390 - § 1. Qui confessarium de delicto, de quo in can. 1385, apud ecclesiasticum Superiorem falso denuntiat, in interdictum latae sententiae incurrit et, si clericus sit, etiam in suspensionem.

§ 2. Qui aliam ecclesiastico Superiori calumniosam praebet delicti denuntiationem, vel aliter alterius bonam famam illegitime laedit,

příkázání Desatera, bude potrestán podle závažnosti skutku suspenzí, zákazy, zbaveními, a v závažnějších případech propuštěn z klerického stavu.

Kán. 1386 – § 1. Zpovědník, který přímo porušil svátostné tajemství, upadá do samočinné exkomunikace vyhrazené Apoštolskému stolci; zpovědník, který ji porušil pouze nepřímou, bude potrestán podle závažnosti skutku.

§ 2. Tlumočník a jiné osoby uvedené v kán. 983 § 2, které porušily tajemství zpovědi, budou potrestáni spravedlivým trestem, nevyjímaje exkomunikaci.

§ 3. Při zachování ustanovení § 1 a 2 bude každý, kdo jakýmkoliv technickým prostředkem zaznamená nebo se zlým úmyslem šíří sdělovacími prostředky, co řekl zpovědník nebo penitent ve skutečné nebo předstírané zpovědi, bude potrestán podle závažnosti skutku, nevyjímaje propuštění z klerického stavu, jde-li o klerika.

Kán. 1387 – Biskup, který bez papežského pověření vysvětlí někoho na biskupa, a rovněž ten, kdo od něho přijímá biskupské svěcení, upadají do samočinné exkomunikace vyhrazené Apoštolskému stolci.

Kán. 1388 – § 1. Biskupovi, který v rozporu s kán. 1015 udělil svátost svěcení sobě nepodřízenému bez zákonné pověřovací listiny, je zakázáno udělovat svátost svěcení po dobu jednoho roku. Kdo takto přijal svátost svěcení, je tím samým skutkem suspendován od přijaté svátosti svěcení.

§ 2. Kdo přijme svěcení stížen nějakým nápravným trestem nebo irregularitou, které úmyslně zatajil, je kromě toho, co stanoví kán. 1044 § 2 odst. 1, tím samým suspendován z přijatého svěcení.

Kán. 1389 – Kdo kromě případů uvedených v kán. 1379 až 1388 nezákonně vykonává kněžskou nebo jinou posvátnou službu, bude potrestán spravedlivým trestem, nevyjímaje nápravný trest.

STAŤ IV

TRESTNÉ ČINY PROTI DOBRÉ POVĚSTI A TRESTNÝ ČIN FALŠOVÁNÍ

Kán. 1390 – § 1. Kdo nepravdivě obvinil zpovědníka u církevního představeného, že spáchal trestný čin uvedený v kán. 1385, upadá do samočinného interdictu, a jestliže je klerikem, také do suspenze.

§ 2. Kdo učiní u církevního představeného jiné pomlouvачné nařčení z trestného činu nebo jinak neoprávněně poškodí dobrou pověst jiného,

<p>iusta poena puniatur ad normam can. 1336, §§ 2-4, cui praeterea censura addi potest. § 3. Calumniator cogi debet etiam ad congruam satisfactionem praestandam.</p> <p>Can. 1391 - Poenis de quibus in can. 1336, §§ 2-4, pro delicti gravitate puniatur: 1° qui ecclesiasticum documentum publicum falsum conficit, vel verum mutat, destruit, occultat, vel falso vel mutato utitur; 2° qui alio falso vel mutato documento utitur in re ecclesiastica; 3° qui in publico ecclesiastico documento falsum asserit.</p>	<p>bude potrestán spravedlivým trestem podle kán. 1336 § 2 až 4, k němuž lze připojit nápravný trest. § 3. Původce pomluvy má být také přinucen k poskytnutí přiměřeného zadostiučnění.</p> <p>Kán. 1391 – Tresty uvedenými v kán. 1336 § 2 až 4 bude podle závažnosti skutku potrestán: 1. kdo padělá, pozmění, zničí nebo zatají veřejnou církevní listinu nebo použije padělané nebo pozměněné dokumenty; 2. kdo v církevní záležitosti použije jiné padělané nebo pozměněné listiny; 3. kdo ve veřejné církevní listině uvede nepravdu.</p>
<p style="text-align: center;">TITULUS V DE DELICTIS CONTRA SPECIALES OBLIGATIONES</p> <p>Can. 1392 - Clericus qui sacrum ministerium voluntarie et illegitime relinquit, per sex menses continuos, cum animo sese subducendi a competenti Ecclesiae auctoritate, pro delicti gravitate, suspensione vel etiam poenis in can. 1336, §§ 2-4, statutis puniatur, et in casibus gravioribus dimitti potest e statu clericali.</p> <p>Can. 1393 - § 1. Clericus vel religiosus mercaturam vel negotiationem contra canonum praescripta exercens pro delicti gravitate puniatur poenis de quibus in can. 1336, §§ 2-4. § 2. Clericus vel religiosus qui, praeter casus iure iam praevisos, in re oeconomica delictum committit, vel graviter violat praescriptiones, quae in can. 285, § 4, recensentur, poenis de quibus in can. 1336, §§ 2-4, puniatur, firma damnum reparandi obligatione.</p> <p>Can. 1394 - § 1. Clericus matrimonium, etiam civiliter tantum, attentans, in suspensionem latae sententiae incurrit, firmis praescriptis cann. 194, § 1, n. 3, et 694, § 1, n. 2; quod si monitus non resipuerit vel scandalum dare perrexerit, gradatim privationibus vel etiam dimissione e statu clericali puniri debet. § 2. Religiosus a votis perpetuis, qui non sit clericus, matrimonium etiam civiliter tantum attentans, in interdictum latae sententiae incurrit, firmo praescripto can. 694, § 1, n. 2.</p> <p>Can. 1395 - § 1. Clericus concubinarius, praeter casum de quo in can. 1394, et clericus in alio peccato externo contra sextum Decalogi praeceptum cum scandalo permanens, suspensione puniantur, cui,</p>	<p style="text-align: center;">STATŮ V TRESTNÉ ČINY PROTI ZVLÁŠTNÍM POVINNOSTEM</p> <p>Kán. 1392 – Klerik, který po dobu šesti po sobě jdoucích měsíců dobrovolně a protiprávně opustí posvátnou službu s úmyslem vyhnout se příslušné církevní autoritě, bude potrestán podle závažnosti skutku suspenzí nebo také tresty uvedenými v kán. 1336 § 2 až 4, a v závažnějších případech může být propuštěn z klerického stavu.</p> <p>Kán. 1393 – § 1. Klerik nebo řeholník, který v rozporu s ustanovením kánonů provozuje obchodní nebo podnikatelskou činnost, bude potrestán podle závažnosti skutku tresty uvedenými v kán. 1336 § 2 až 4. § 2. Klerik nebo řeholník, který mimo případy předvídané právem spáchá majetkový trestný čin nebo hrubě poruší ustanovení kán. 285 § 4, bude potrestán tresty uvedenými v kán. 1336 § 2 až 4, při zachování povinnosti nahradit škodu.</p> <p>Kán. 1394 – § 1. Klerik, který se pokouší uzavřít manželství, i když pouze civilní, upadá do samočinné suspenze, při zachování kán. 194 § 1 odst. 3 a 694 § 1 odst. 2; jestliže se po napomenutí nenapravit nebo způsobuje pohoršení, může být postupně trestán zbaveními nebo také propuštěním z klerického stavu. § 2. Pokusí-li se řeholník s trvalými sliby, který není klerikem, uzavřít manželství, i když pouze civilní, upadá do samočinného interdictu, při zachování ustanovení kán. 694 § 1 odst. 2.</p> <p>Kán. 1395 – § 1. Klerik, který žije v konkubinátu, kromě případu uvedeného v kán. 1394, a klerik setrvávající pohoršlivě v jiném vnějším hříchu proti šestému přikázání Desatera bude potrestán suspenzí, ke které,</p>

persistente post monitionem delicto, aliae poenae gradatim addi possunt usque ad dimissionem e statu clericali.
§ 2. Clericus qui aliter contra sextum Decalogi praeceptum deliquerit, si quidem delictum publice patratum sit, iustis poenis puniatur, non exclusa, si casus ferat, dimissione e statu clericali.
§ 3. Eadem poena de qua in § 2 puniatur clericus qui vi, minis vel abusu suae auctoritatis delictum committit contra sextum Decalogi praeceptum aut aliquem cogit ad actus sexuales exsequendos vel subeundos.

Can. 1396 - Qui graviter violat residentiae obligationem cui ratione ecclesiastici officii tenetur, iusta poena puniatur, non exclusa, post monitionem, officii privatione.

jestliže po napomenutí setrvá v trestném činu, mohou být postupně přidávány další tresty, i propuštění z klerického stavu.

§ 2. Klerik, který spáchal jiný trestný čin proti šestému přikázání Desatera, pokud trestný čin byl spáchán veřejně, bude potrestán spravedlivými tresty, a jestliže to případ vyžaduje, i propuštěním z klerického stavu.

§ 3. Stejným trestem jako v § 2 bude potrestán klerik, který násilím, výhrůžkami nebo zneužitím své autority spáchá trestný čin proto šestému přikázání Desatera nebo jiného přinutí vykonat nebo strpět sexuální úkony.

Kán. 1396 – Kdo závažně porušil rezidenční povinnost, k níž je vázán z důvodu církevního úřadu, bude potrestán spravedlivým trestem, nevyjímaje, po napomenutí, zbavení úřadu.

TITULUS VI
DE DELICTIS CONTRA HOMINIS VITAM, DIGNITATEM ET
LIBERTATEM

Can. 1397 - § 1. Qui homicidium patrat, vel hominem vi aut fraude rapit vel detinet vel mutilat vel graviter vulnerat, poenis, de quibus in can. 1336, §§ 2-4, pro delicti gravitate puniatur; homicidium autem in personas de quibus in can. 1370, poenis ibi et etiam in § 3 huius canonis statutis puniatur.

§ 2. Qui abortum procurat, effectu secuto, in excommunicationem latae sententiae incurrit.

§ 3. Si de delictis agatur de quibus in hoc canone, in casibus gravioribus clericus reus dimittatur e statu clericali.

Can. 1398 - § 1. Privatione officii et aliis iustis poenis, non exclusa dimissione e statu clericali, si casus id secumferat, puniatur clericus:
1° qui delictum committit contra sextum Decalogi praeceptum cum minore vel cum persona quae habitualiter usum imperfectum rationis habet vel cui ius parem tutelam agnoscit;
2° qui sibi devincit aut inducit minorem aut personam quae habitualiter usum imperfectum rationis habet aut eam cui ius parem tutelam agnoscit, ut pornographicè sese ostendat vel exhibitiones pornographicas, sive veras sive simulatas, participet;
3° qui contra bonos mores sibi comparat, detinet, exhibet vel divulgat, quovis modo et quolibet instrumento, imagines pornographicas minorum vel personarum quae habitualiter usum imperfectum rationis habent.

STAŤ VI
TRESTNÉ ČINY PROTI LIDSKÉMU ŽIVOTU, LIDSKÉ
DŮSTOJNOSTI A SVOBODĚ

Kán. 1397 – § 1. Kdo spáchá vraždu nebo násilím či podvodem unese člověka nebo jej zadržuje, zmrzačí nebo těžce zraní, bude potrestán podle závažnosti skutku tresty uvedenými v kán. 1336 § 2 až 4; avšak vražda osob uvedených v kán. 1370 se stíhá tresty stanovenými tam a rovněž v § 3 tohoto kánonu.

§ 2. Kdo se podílí na dokonaném potratu, upadá do samočinné exkomunikace.

§ 3. Spáchá-li trestné činy uvedené v tomto kánonu klerik, bude v závažnějších případech propuštěn z klerického stavu.

Kán. 1398 – § 1. Zbavením úřadu a dalšími spravedlivými tresty, nevyjímaje propuštění z klerického stavu, vyžaduje-li to naléhavost případu, bude potrestán klerik:
1. který spáchá trestný čin proti šestému přikázání Desatera s nezletilým nebo s osobou, která má trvale omezené užívání rozumu nebo které právo přiznává stejnou ochranu;
2. který nezletilého nebo osobu, která má trvale omezené užívání rozumu nebo které právo přiznává stejnou ochranu, najme nebo svede k tomu, aby se sama pornograficky předváděla nebo se účastnila na skutečném nebo předstíraném pornografickém představení;
3. který v rozporu s dobrými mravy získává, uchovává, předvádí nebo šíří jakýmkoliv způsobem a jakýmkoliv technickým prostředkem pornografické vyobrazení nezletilých nebo osob, které mají trvale omezené užívání rozumu.

<p>§ 2. Sodalis instituti vitae consecratae vel societatis vitae apostolicae, et fidelis quilibet aliqua dignitate gaudens aut officio vel functione in Ecclesia fungens, si delictum committat de quo in § 1 vel in can. 1395, § 3, puniatur ad normam can. 1336, §§ 2-4, adiunctis quoque aliis poenis pro delicti gravitate.</p>	<p>§ 2. Člen institutu zasvěceného života nebo společnosti apoštolského života a jakýkoliv věřící, který má v církvi hodnost nebo v ní vykonává úřad nebo funkci a spáchá trestný čin uvedený v § 1 nebo v kán. 1395 § 3, bude potrestán podle kán. 1336 § 2 až 4, případně dalšími tresty podle závažnosti skutku.</p>
<p style="text-align: center;">TITULUS VII NORMA GENERALIS</p> <p>Can. 1399 - Praeter casus hac vel aliis legibus statutos, divinae vel canonicae legis externa violatio tunc tantum potest iusta quidem poena puniri, cum specialis violationis gravitas punitionem postulat, et necessitas urget scandala praeveniendi vel reparandi.</p>	<p style="text-align: center;">STAŤ VII OBECNÁ NORMA</p> <p>Kán. 1399 – Kromě případů stanovených v tomto nebo jiných zákonech lze vnější porušení Božího nebo kanonického zákona postihnout spravedlivým trestem pouze tehdy, jestliže zvláštní závažnost tohoto porušení vyžaduje trest a je nutno předejít nebo odstranit pohoršení.</p>